

Рис. 1. Середні зв'язані ставки Японії у 2012–2014 роках [2; 3]

Також сільськогосподарська галузь у Японії захищається за допомогою механізму тарифних квот – вища ставка мита встановлюється у разі імпортування агро товарів у обсягах, що перевищують квоту. Зазвичай розмір квоти визначається шляхом вирахування від показника попиту обсягу внутрішнього виробництва. Протекціонізм поширюється також на продукцію рибальства, зокрема для ввезення на територію Японії червоної риби, ікри, китової продукції необхідний попередній дозвіл Міністерства зовнішньої торгівлі та промисловості Японії.

Список використаних джерел

1. Aoyama Y. Perspectives of Customs in the 21st Century: From the Experiences of Japan Customs / Y. Aoyama // World Customs Journal. – 2008. – Vol. 2. – P. 95–100.
2. World Tariff Profiles 2014 [Electronic resource] // World Trade Organization, International Trade Centre and UNCTAD 2014. – Mode of access : https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/tariff_profiles14_e.pdf
3. World Tariff Profiles 2013 [Electronic resource] // World Trade Organization, International Trade Centre and UNCTAD 2013. – Mode of access : https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/tariff_profiles13_e.pdf

О. А. Іващенко,

кандидат економічних наук, доцент,

*в. о. завідувача кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,
Національна академія статистики, обліку і аудиту, м. Київ*

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВРОБІТНИЦТВА ЄС ТА КНР

Стратегічне партнерство між ЄС і Китаєм має чимало напрямів для реалізації обопільних інтересів. Водночас перспективи побудови більш глибокого співробітництва обмежуються позицією Китаю щодо недоторканості суверенності процесів прийняття рішень на основі власних принципів. Існує очевидний розрив між підходом Китаю, згідно з яким підґрунтям для співпраці мають бути різноманітність норм і спільні інтереси, і підходом Європи, згідно з яким відмінності в інтересах можуть бути подолані через досягнення згоди щодо універсальних політичних правил. Звідси слідує друге протиріччя: ЄС схильний вважати, що поява багатопольярного світового порядку призведе до ефективної багатосторонньої співпраці, і що держави, подібні Китаю, після цього відмовляться від принципів суверенності та невтручання. Водночас Пекін застосовує усю свою потужну вагу для відстоювання цих принципів у міжнародних інституціях, таких як ООН. Нормативні рамки міжнародної співпраці є ключовим

джерелом протиріч та перепорою для досягнення згоди щодо базових принципів співпраці.

Попри неоднозначність інтерпретацій місця і ролі міжкраїнового стратегічного партнерства співпраця ЄС та КНР характеризується такими параметрами:

1. ЄС та Китай мають одні з найбільших у світі торговельних відносин. ЄС є найбільшим торговельним партнером Китаю, а Китай є другим найбільшим торговельним партнером ЄС після США. Торгівля товарами між ЄС та Китаєм у 2014 р. склала 467 млрд євро, а торгівля послугами сягнула 54 млрд євро. Торгівля та обмін інвестиціями між ЄС та Китаєм стали одним з головних джерел добробуту, робочих місць, розвитку та інновацій. Обидва партнери спільно діють для забезпечення швидкого, сталого та збалансованого зростання, а також мають спільну зацікавленість у роботі в напрямку більш стабільного та безпечного світу, в якому панує загальний добробут.

2. Частка ЄС у сукупному обсязі прямих іноземних інвестицій (ПІІ) до Китаю є стабільною та складає приблизно одну п'яту. Завдяки цьому ЄС входить до першої п'ятірки постачальників ПІІ до Китаю. Однак цю частку можна набагато збільшити, оскільки вона складає лише 6% від сукупного обсягу ПІІ з ЄС, а частка ЄС у сукупних ПІІ з Китаю залишається такою ж малою. Переговори між ЄС та Китаєм щодо інвестицій спрямовані на покращення доступу на ринок інвестицій, а також загального інвестиційного клімату в Китаї для інвесторів із ЄС і навпаки.

3. ЄС і Китай також працюють в напрямку зближення стандартів. Сучасна система стандартизації Китаю базується на приблизно 100 європейських стандартів, що сприяє полегшенню торгівлі. Європейсько-китайська інформаційна платформа стандартизації надає компаніям легкодоступну, чітку та безплатну інформацію щодо стандартів та доступу на ринок для продукції, яка регулюється законодавством ЄС та Китаю.

4. Більш безпечна продукція для європейських споживачів. Інформація про небезпечну нехарчову продукцію, імпортовану з Китаю та таку, що потрапила до Європейської системи швидкого оповіщення, передається китайській владі починаючи з 2006 року. Відтоді це дозволило китайській владі розслідувати понад 3000 випадків та припинити експорт тих видів продукції, які були підтвержені як небезпечні.

5. ЄС та Китай зобов'язуються розвивати митну співпрацю та покращувати зв'язки у цій сфері для полегшення та прискорення торгівлі та боротьби з нелегальними потоками товарів. Важливою її частиною є взаємне визнання уповноважених економічних операторів (це поняття було впроваджено в 2005 році після прийняття Всесвітньою митною організацією першої редакції Рамкових стандартів безпеки і спрощення міжнародної торгівлі), з приводу чого було підписано спільну заяву під час саміту ЄС–Китай у 2015 році.

6. Серед іншого, співпраця відбувається під таким гаслами: “зробимо світ більш безпечним місцем”; “люди, освіта та обміни”; “права людини та

розвиток”. Зокрема, партнерство в сфері енергетики, інновацій та розвитку передбачає врахування проблем глобального потепління. Так, уряд Китаю підвищив увагу до захисту навколишнього середовища і актуалізував необхідність поступового переходу на філософію низьковуглецевої економіки, що створило б нові можливості для розвитку співпраці між ЄС та Китаєм у вирішенні проблем навколишнього середовища та змін клімату на національному на глобальному рівні. Протягом 2005–2020 років Китай планує скоротити викиди CO₂ на 40–45%.

7. Задоволення потреб в енергії має вирішальне значення як для економіки Китаю, так і країн ЄС, а тому двостороння співпраця, серед іншого, фокусується на питаннях скорочення споживання енергії на тлі підвищення ефективності її використання та забезпечення її стабільного постачання.

8. ЄС та Китай співпрацюють у сфері зміни клімату задля інвестування у розвиток економічно ефективного виробництва з низьким рівнем споживання вугілля. Під егідою Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату за результатами Конференції ООН з проблем зміни клімату активізовано двосторонню співпрацю з проблем клімату в таких сферах: внутрішня політика пом’якшення наслідків кліматичних змін; реформування ринків вугілля; будівництво міст з низьким споживанням вугілля; скорочення викидів парникових газів літаками та суднами; торгівля викидами.

9. З 2012 р. розпочалось партнерство між ЄС та Китаєм щодо урбанізації, спрямоване на вирішення економічних, соціальних та екологічних проблем урбанізації. За прогнозами, 250 млн китайських громадян переселяться у міста у найближчі десятиліття. Очікувані вигоди від співпраці між ЄС та Китаєм включають зниження потреб китайських міст у ресурсах, підвищення якості життя у китайських місцях і нові бізнес-можливості для компаній з ЄС. ЄС і Китай створюють місця-побратими та інші механізми сприяння обміну досвідом та спільним проектам в широкому спектрі видів діяльності – від створення енергоощадних будинків до комплексної утилізації води та відходів, у тому числі забезпечення соціальної інклюзивності, покращення місцевої інфраструктури, надання ефективних суспільних послуг, контроль над якістю міського повітря для покращення життя громадян.

10. ЄС і Китай співпрацюють у питаннях сталого розвитку сільської місцевості, а також у вирішенні таких проблем як продовольча безпека (вирішення проблем органічного виробництва продовольства та боротьба із захворюваннями рослин і тварин). Згідно з прогнозами це, серед іншого, має вирішити проблему скорочення асиметрії розвитку між сільськими та міськими місцевостями.

11. Активною є співпраця в сфері технологій та інновацій, особливо після створення у 2013 році діалогу між ЄС та Китаєм щодо співпраці у сфері інновацій на рівні міністерств. Китай є ключовим партнером в рамках Програми науково-технологічного розвитку ЄС “Горизонт – 2020” з бюджетом у 80 млрд євро на 2014–2020 роки. Китайські дослідники та

компанії запрошуються до участі на рівноправній основі у складі європейських дослідницьких колективів. Китай та ЄС співпрацюють над забезпеченням взаємного доступу до китайських та європейських програм фінансування досліджень та інновацій. Це передбачає запровадження правил участі, оснований на рівноправності у відносинах, регулярний обмін даними про фактичну кількість учасників та гарантію отримання учасниками своєчасної та чіткої інформації. Новий механізм спільного фінансування забезпечуватиме підтримку спільних наукових та інноваційних проектів у стратегічних сферах, що становлять спільний інтерес. ЄС та Китай також співпрацюють у питаннях скорочення ризику катастроф та їх контролю, включаючи створення стійких до землетрусів будинків, попередження хімічних аварій та готовність до їх усунення в разі їх настання, картографування населених пунктів.

12. Космос є сектором, де міжнародна співпраця є обов'язковою та необхідною. ЄС і Китай ведуть успішний діалог з питань супутникової навігації, спостережень Землі та досліджень космосу. Нещодавно ЄС і Китай досягли угоди щодо координації частот між навігаційними системами супутників Галілео і Бейду.

Таким чином, відносини між ЄС і Китаєм демонструють потужний імпульс на тлі зростаючої економічної взаємозалежності, що супроводжується постійним поглибленням політичного діалогу. Поки що не йдеться про повне заміщення двосторонніх відносин крайн-членів ЄС та КНР на діалог із Брюсселем, однак у міру затвердження ЄС в ролі глобального лідера відносини з ним відіграватимуть дедалі більшу роль для КНР, який прагне зайняти домінуючу позицію у світовій політиці.

Список використаних джерел

1. EU-China 2020 Strategic Agenda for Cooperation [Electronic resource] // European External Action Service. – Mode of access : http://eeas.europa.eu/china/docs/20131123_agenda_2020_en.pdf.
2. EU-China Political Dialogue [Electronic resource] // Delegation of the European Commission to China. – Mode of access : http://www.eu-in-china.com/euch_poli2.html.
3. Men J. The EU and China: Mismatched partners? / J. Men // Journal of Contemporary China. – 2012. – Vol. 21 (74). – P. 333–349.
4. The Asia-Europe Meeting (ASEM) [Electronic resource] // European Commission. – Mode of access: http://ec.europa.eu/external_relations.

О. С. Карандюк,
*студентка 6-го курсу,
спеціальність “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ